

Az Otthonnal való Elégedettség Skála kidolgozása és pszichometriai jellemzői

SALLAY VIOLA* – MARTOS TAMÁS

Semmelweis Egyetem, Mentálhigiéné Intézet, Budapest

(Beérkezett: 2014. június 1.; elfogadva: 2014. július 3.)

Elméleti háttér: Az otthon szociofizikai tere a személy szubjektív jólléte és elégedettsége szempontjából kiemelt életterület. Az otthonnal való elégedettség mint területspecifikus jellemző összefüggéseinek vizsgálata az étellel való elégedettségről alkotott képet árnyalja. *Cél:* A tanulmányban bemutatjuk a Diener-féle Élettel való Elégedettség Skála mintájára megalkotott Otthonnal való Elégedettség Skála (SWHS) elméleti hétértékét és pszichometriai elemzését. *Módszer:* Házas-, illetve együtt élő párok kérdőíves keresztmetszeti vizsgálata során ($N = 270$ pár; életkor: $39,8 \pm 10,5$ év a férfiaknál, $37,6 \pm 9,9$ év a nőknél) az otthonnal való elégedettség mellett mértük az étellel való elégedettséget, az élet értelmességét, az önértékelést és a párkapcsolattal való elégedettséget is. *Eredmények:* Az otthonnal való elégedettség az étellel való elégedettséggel összefüggő ($r = 0,610$ és $0,552$ a férfiaknál és a nőknél), de attól konfirmatív faktorelemzésben jól elkülönülő konstruktum. A szociodemográfiai háttértényezők közül lineáris regresszióelemzésben egyedül a szubjektív anyagi helyzet jelezte előre az otthonnal való elégedettséget ($\beta = 0,419$ és $0,557$). Az otthonnal való elégedettség szignifikánsan összefügg továbbá az élet értelmességének megélésével ($r = 0,197$ és $0,128$), az önértékeléssel ($r = 0,267$ és $0,268$) és a párkapcsolati elégedettséggel is ($r = 0,369$ és $0,202$). *Következtetések:* Az Otthonnal való Elégedettség Skála megbízhatóan és érvényesen ragadja meg az elégedettség önálló magyarázó erővel bíró jellemzőjét, az otthonnal való elégedettséget, ezért a pozitív lelki egészség általános mutatói mellett is jól alkalmazható az elégedettség egy területspecifikus jellemzőjének mérésére és segítheti az ezen a területen végzett kutatásokat.

Kulcsszavak: otthonnal való elégedettség, étellel való elégedettség, környezetpszichológia, pszichometriai értékelés, megbízhatóság, érvényesség

---

* Levelező szerző: Sallay Viola, Semmelweis Egyetem, Mentálhigiéné Intézet, 1085 Budapest, Üllői út 26. E-mail: sallay.viola@public.semmelweis-univ.hu

1. Bevezetés

1.1. A területspecifikus elégedettség konstruktuma és mérése

A szakirodalomban nagy egyetértés mutatkozik abban, hogy az étellel való elégedettségen a személy élete egészének minőségére vonatkozó saját, szubjektív értékelését értjük (Diener, Inglehart, & Tay, 2013; Heller, Watson, & Ilies, 2004). Ezzel párhuzamosan viszont számos kérdés és javaslat merült fel az étellel való elégedettség mint attitűd eredetét és összetevőit illetően. A két legfontosabb alternatíva közül az egyik („fentről lefelé vezető út”) a személyiség és temperamentum szerepét hangsúlyozza a különféle élethelyzetek, illetve az élet egészének megítélésében. A másik lehetőség („alulról felfelé vezető út”) az egyes életterületekre, illetve objektív körülményekre jellemző tapasztalatok és elégedettség integrációján alapul az étellel való globális elégedettség megítélésében (Heller és mtsai, 2004; Singley, 2005).

A releváns életterületek száma és mibenléte mind elméleti szempontból, mind a kialakított mérőeszközök tekintetében nagy változatosságot mutat a szakirodalomban. A szubjektív jóllét és elégedettség szempontjából leggyakrabban vizsgált területek közé tartozik a munka, a házasság és a családi élet, az egészség, az anyagi körülmények, a teljesítmény és hatékonyság, a biztonság, a lakó- és természeti környezet, a barátok és a közösség, a politikai vezetés, a szabadidő és a spiritualitás (Hagerty és mtsai, 2001; Rojas, 2006). A területspecifikus elégedettség összefüggéseinek vizsgálata során nyolc életterületről kapott adatok exploratív faktoranalízisével O'Brien, Berry és Hogan (2012) két, egymással korreláló „felettes területet” tudott elkülöníteni: a kapcsolatokra és a hatékonyságra vonatkozó elégedettséget.

Az étellel való általános elégedettség mértéke számos egészségmutatóval korrelál és jó előrejelzője a mentális és fizikai egészségnek, beleértve az öngyilkossági kísérlet valószínűségét is (Diener és mtsai, 2013; O'Brien és mtsai, 2012), ugyanakkor az egyes részterületekkel kapcsolatos elégedettség könnyebben megítélhető és jobban tükrözi az adott kontextusra jellemző élethelyzetet és annak változásait. Így például Singley (2005) vizsgálatában mind a munkával, mind a házassággal való elégedettség erősen korrelált a teljes étellel való elégedettség mértékével, a két részterület között azonban csak gyenge összefüggés volt kimutatható.

Az egyes életterületekkel való elégedettség, a személyiség- és temperamentumjellemzők, valamint az étellel való globális elégedettség összefüggéseinek keresztmetszeti vizsgálatában Heller és munkatársai (2004) a lehetséges útmodellek elemzésével arra a következtetésre jutottak, hogy

a terüleetspecifikus elégedettség és az általános elégedettség kölcsönösen jó előrejelzői egymásnak, illetve hogy a személyiségjellemzők és az életterületeken szerzett tapasztalatok egyaránt hozzájárulnak az elégedettség szintjének alakulásához. Singley (2005) longitudinális vizsgálatában az étellel és részterületeivel való elégedettség hasonló struktúrájára talált bizonyítékot.

1.2. Az otthon és az otthonnal való elégedettség

Az otthon az emberi életút kiemelt fontosságú helyszíne és életterülete, mely magában foglalja a fizikai és érzelmi biztonság, a helyhez és személyekhez való kötődés, a személyes kontroll és a helyidentitás tapasztalatait (Dúll, 1995, 2006; Dyck, Kontos, Angus, & McKeever, 2005; Manzo, 2003, 2005). Az otthon rendszeres használata során alakuló kapcsolati interakciók, valamint a társas és környezeti önszabályozási folyamatok – nők és férfiak megélésében eltérő módon – szerepet játszanak a lakók pozitív személyes identitásának és egészségének fenntartásában vagy annak hiányaiban (Dyck és mtsai, 2005; Manzo, 2003, 2005). Az otthon ugyanakkor egyszerre jelent társas és fizikai környezetet (lakóhelyet és az ott alakuló kapcsolatokat), amelyek egymással dinamikus kölcsönhatásban (tranzakcióban) hozzák létre az otthon szociofizikai terének tapasztalatát (Dúll, 2006).

1.3. Jelen kutatás

Mindezek alapján az otthonnal való elégedettség megítélése nem azonos sem a lakókörnyezet, sem a családi kapcsolatok értékelésével, és mint összetett, szociofizikai tényező jelentős szerepet kaphat az élet egészével való elégedettség és a személy szubjektív jóllétének megélésében. Mivel az étellel való elégedettség mérésének általánosan elterjedt eszköze az Étellel való Elégedettség Skála (Diener, Emmons, Larsen, & Griffin, 1985; Martos, Sallay, Dészfalvi, Szabó, & Ittész, 2014), az otthonnal való elégedettség mérésére ennek adaptációja alkalmas eszköznek bizonyulhat.

A további, otthonnal és jólléttel kapcsolatos kutatások számára ezért az eredeti Étellel való Elégedettség Skála tételeinek értelemszerű átfoglalásával (pl. „Elégedett vagyok az otthonommal”) megalkottuk az Otthonnal való Elégedettség Skálát. Az alábbiakban bemutatjuk a kérdőívvel kapott első eredményeket, és megvizsgáljuk, hogy az új skála pszichometriai szempontból alkalmas-e a további felhasználásra.

2. Módszer

2.1. Minta és eljárás

Az újonnan kidolgozott Otthonnal való Elégedettség Skála (Satisfaction with Home Scale – a továbbiakban SWHS) egy olyan adatfelvétel része volt, amely 270, Budapesten és környékén lakó házaspár-, illetve együtt élő pár kérdőíves megkérdezésén alapult. A kérdőíveket kérdezőbiztosok juttatták el a válaszadókhoz. A mintában 58% volt a házaspárok és 42% az élettársi kapcsolatban élő párok aránya. Az életkor szerinti átlag $\pm$ szórás a férfiaknál $39,8 \pm 10,5$ év, a nőknél $37,6 \pm 9,9$ év volt (min.-max.: 18–65, illetve 19–64 év). Az alap-/közép-/felsőfokú végzettségűek száma a férfiaknál 91/116/61, a nőknél 46/132/92 volt. Mivel diádikus adatokról van szó, így a férfi és női válaszok nem függetlenek egymástól, ezért az adatokat a két nem szerinti két külön almintaként használjuk jelen elemzésünkben.

2.2. Eszközök

Az adatfelvétel során egy több kérdőívből álló kérdőívcsomagot vettünk fel, melyből itt csak a jelen elemzésben felhasznált mérőeszközöket mutatjuk be. A megbízhatósági jellemzőket az adatbázis jellegéből adódóan férfiakra és nőkre külön adjuk meg.

Szociodemográfiai adatok. A nem, életkor és iskolai végzettség mellett lekérdéztük az együttélés státuszát, a kapcsolat időtartamát, a gyermekek számát, az anyagi helyzettel való szubjektív elégedettség mértékét.

Otthonnal való Elégedettség Skála (SWHS). A kérdőívet a Diener-féle SWLS tételeinek adaptálásával alkottuk meg, így öt állítást tartalmaz a jelenlegi otthonnal kapcsolatban (teljes szövegét lásd a Függelékben). A válaszadók hétfokú skálán adhatják meg az állításokkal való egyetértésük mértékét (1 = egyáltalán nem értek egyet, 7 = teljes mértékben egyetértek). A megbízhatósági adatokat az eredmények között mutatjuk be.

Élettel való Elégedettség Skála (SWLS-H, magyar változat: Martos, Sallay, Dészfalvi, Szabó, & Ittész, 2014). Az SWLS-H öttételes kérdőív, valamilyen tétel egyenesen mér, a válaszadók hétfokú skálán adhatják meg az állításokkal való egyetértésük mértékét (1 = egyáltalán nem értek egyet, 7 = teljesen mértékben egyetértek) A Cronbach-alfa jelen mintában is kitűnő volt (0,899 és 0,889).

Rosenberg Önértékelés Skála (RSES-H, magyar változat: Sallay, Martos, Földvári, Szabó, & Ittész, 2014). A skála az általános (globális) önértékelést méri négyfokú, Likert-skálájú itemekkel (1 = egyáltalán nem értek egyet,

4 = teljesen egyetértek). A skála belső konzisztenciája megfelelőnek bizonyult (Cronbach-alfa: 0,829 és 0,861).

Élet Értelme Kérdőív (MLQ-H, magyar változat: Martos & Konkoly Thege, 2012). A tíztételes kérdőív öt tétele az élet értelmességének megélését (MLQ-P), míg másik öt az értelem keresését méri (MLQ-S). A válaszadás hétfokú Likert-skálán történik (1 = egyáltalán nem igaz, 7 = tökéletesen igaz; Cronbach-alfa = 0,838 és 0,873 a megélés és 0,780 és 0,840 a keresés alskálák esetében).

Kapcsolati Elégedettség Skála (RAS-H, magyar változat: Martos, Sallay, Szabó, Lakatos, & Tóth-Vajna, 2014). A kérdőív hét, többségében pozitívan megfogalmazott kérdést tartalmaz a kapcsolattal való elégedettségről. A válaszadó ötfokú skálán jellemezheti magát azzal kapcsolatban, hogy mennyire jellemző rá a kérdésben megfogalmazott tapasztalat (pl. „Mennyire felel meg partnere az Ön igényeinek?” 1 = kevéssé, 5 = nagyon; Cronbach-alfa = 0,843 és 0,897).

Szubjektív egészségi állapot. Egy kérdés mérte a válaszadó saját egészségi állapotára vonatkozó értékelését: „Összességében milyennek értékeli az egészségi állapotát?” Az öt válaszlehetőség a *nagyon rossztól* a *kiválóig* terjedt.

3. Eredmények

3.1. Strukturális elemzés

Az SWHS strukturális elemzésének legfontosabb kérdése az volt számunkra, hogy az otthonnal való elégedettség megkülönböztethető-e, és ennek megfelelően pszichometriai értelemben is elkülönül-e az étellel való általános elégedettségtől. A két kérdőív (SWLS-H és SWHS) tíz tételén előzetesen elvégzett közös, feltáró főkomponens-elemzés mindkét nem esetében két korreláló faktor meglétét valószínűsítette, melyek egyúttal külön-külön megfeleltek a két skála öt-öt tételének. A két faktor összességében a teljes variancia 71,6, illetve 73,4%-át magyarázta a férfiaknál, illetve a nőknél.

Az SWHS struktúráját a továbbiakban több lépésben, konfirmatív faktorelemzéssel vizsgáltuk (1. táblázat). Kiindulásképp a két nem almintáin külön-külön ellenőriztük, hogy az SWHS öt tételét egyetlen faktor magyarázza-e. Az 1. táblázatban látható, hogy a modell illeszkedési mutatóinak többsége kiváló illeszkedést mutat (Hu & Bentler, 1999), kivéve az RMSEA mutatóját. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy ez a mutató érzékeny az alacsony szabadsági foksámra, ami jelen esetben, öt tétel esetén eleve nagyon alacsony, így a szokásos kritérium (0,06 alatt) még az egyébként jó illeszkedés esetén is nagyon nehezen teljesül.

A következő lépésben – ismét külön-külön a két nemnél – két alapvető modellt hasonlítottunk össze. Az első modell szerint az SWHS és az SWLS-H összesen tíz tétele egyetlen általános elégedettség faktor kifejeződése, míg a második modell szerint az étellel való elégedettség és az otthonnal való elégedettség tételeit két egymással korreláló, de külön latens faktor határozza meg. A két modell illeszkedési mutatóit az 1. táblázatban mutatjuk be. Látható, hogy a kétfaktoros megoldás mindkét nemnél sokkal jobb illeszkedési mutatókkal rendelkezik, bár a nők esetében ennek a modellnek az illeszkedése is elmarad az ideálistól, különösen az RMSEA értéke magasabb mint 0,06. A kétfaktoros modell illeszkedése ezzel a megszorítással együtt is mindkét nem esetében szignifikánsan jobb, mint az egyfaktorosé: a két modell különbségére a delta Khi-négyzet = 461,0 és 383,3 (df = 1; p < 0,001) a férfiaknál, illetve a nőknél. A két latens faktor kovarianciájának standardizált együttthatója 0,63 és 0,69 volt, mindkét esetben p < 0,001.

1. táblázat. A konfirmatív faktorelemzések illeszkedési mutatói

Modell	Khi-négyzet	df	p	Khi-négyzet/df	NFI	TLI	CFI	RMSEA
SWHS – egyfaktoros modell								
Férfiak	25,5	5	<0,001	5,11	0,972	0,932	0,977	0,124
Nők	22,4	5	<0,001	4,48	0,980	0,953	0,984	0,114
SWHS és SWLS-H – közös elemzés								
Férfiak								
Egy általános faktor	538,0	35	<0,001	15,37	0,715	0,569	0,726	0,231
Két korreláló faktor	77,0	34	<0,001	2,27	0,959	0,962	0,977	0,069
Nők								
Egy általános faktor	512,4	35	<0,001	14,64	0,759	0,639	0,770	0,225
Két korreláló faktor	129,1	34	<0,001	3,80	0,939	0,926	0,954	0,102

SWHS = Otthonnal való Elégedettség Skála; SWLS-H = Élettel való Elégedettség Skála

3.2. Megbízhatóság, leíró statisztika

A 2. táblázatban bemutatjuk az SWHS Cronbach-alfa-értékeit és leíró statisztikáját az egyes almintákban. A belső konzisztencia értékei magasak voltak. A két nem pontszámait páros *t*-próbával összehasonlítva az átlagértékek nem különböztek szignifikánsan ($t = 0,61$; $df = 267$; $p = 0,507$), viszont magasan korreláltak a partnerek között ($r = 0,612$; $p < 0,001$).

3.3. Összefüggés szociodemográfiai változókkal

Lineáris regresszioelemzéssel vizsgáltuk, hogy az SWHS milyen módon függ össze alapvető szociodemográfiai jellemzőkkel. Az adatbázisban elérhető háttérváltozók közül az életkort, az iskolázottságot, a kapcsolat hosszát, a kapcsolat típusát (együttélés/házasság), a gyermekek számát és a szubjektív anyagi helyzetet elemeztük. A teljes modell a férfiaknál az SWHS varianciájának 17,0%-át ($F = 5,25$; $p < 0,001$), míg a nőknél 34,4%-át magyarázta ($F = 13,25$; $p < 0,001$). Mindkét nemnél egyedül a szubjektív anyagi helyzet volt szignifikáns prediktor ($\beta = 0,419$ és $0,557$ a férfiaknál és a nőknél, $p < 0,001$).

3.4. Konvergens és divergens validitás

A 2. táblázatban bemutatjuk az SWHS korrelációját néhány további kérdőívvel, illetve jellemzővel. Az élettellel való elégedettségre vonatkozó összefüggés – ahogy ezt már a közös főkomponens-elemzés is jelezte – közepesen magas mindkét nemnél. Látható továbbá, hogy az otthonnal való elégedettség pozitívan, de nem túl erősen korrelál az olyan pozitív tapasztalatokkal, mint az önértékelés, az élet értelmességének megtapasztalása vagy a kapcsolati elégedettség, független viszont a szubjektív egészségi állapottól.

2. táblázat. Az SWHS leíró statisztikája és összefüggései más jellemzőkkel

	Férfiak	Nők
Átlag	4,50	4,54
Szórás	1,24	1,34
Cronbach-alfa	0,887	0,911
Pearson-féle korrelációk		
Élettellel való elégedettség	0,610***	0,552***
Önértékelés	0,267***	0,268***
Élet értelmességének megélése	0,197**	0,128*
Élet értelmességének keresése	0,036	<0,001
Kapcsolati elégedettség	0,369**	0,202**
Szubjektív egészségi állapot	0,081	-0,021

Megjegyzés: A leíró statisztikára $N = 268$, a korrelációk esetén $N = 262$. *** $p < 0,001$;

** $p < 0,01$; * $p < 0,05$

3.5. Inkrementális validitás

Annak ellenőrzésére, hogy az SWHS más mérőeszközökhöz képest rendelkezik-e önálló erővel az étellel való általános elégedettség előrejelzésében, hierarchikus regresszióelemzést végeztünk. Az első blokkban a demográfiai adatokat (életkor, iskolai végzettség, kapcsolat jellemzői), a szubjektív anyagi helyzetet és az egészségi állapotot, a másodikban az önértékelést, az élet értelmességének jellemzőit és a párkapcsolati elégedettséget, végül a harmadik lépésben az SWHS-t bocsátottuk az egyenletbe (3. táblázat), nemi almintánként külön.

Az első lépés változói a végleges modellben az étellel való elégedettség varianciájának 22,0, illetve 34,2%-át, míg a jóllétváltozók a 12,7, illetve 18,9%-át magyarázták (a férfiaknál és nőknél külön-külön). A harmadik lépésben az SWHS bebocsátása az egyenletbe további szignifikáns növekedést eredményezett a megmagyarázott variancia tekintetében ($F = 52,69$ és $54,04$ a férfiaknál és nőknél, mindkét esetben $p < 0,001$), érdemes megjegyezni továbbá, hogy a végleges béta együtthatókat vizsgálva az SWHS bizonyult a legerősebb független változónak (béta = 0,394, illetve 0,352).

3. táblázat. Az étellel való elégedettség előrejelző tényezőinek hierarchikus, lineáris regresszióelemzése

	Férfiak			Nők		
	Béta	Delta R ²	F	Béta	Delta R ²	F
1. lépés: háttérváltozók		0,220	13,18***		0,342	25,67***
2. lépés		0,127	11,18***		0,189	24,48***
Önértékelés	0,082			0,123*		
Élet értelmességének megélése	0,226***			0,160**		
Élet értelmességének keresése	-0,035			0,005		
Kapcsolati elégedettség	0,022			0,211***		
3. lépés						
Otthonnal való elégedettség	0,394***	0,122	52,69***	0,352***	0,086	54,04***
Teljes modell		R ²	F		R ²	F
		0,470	20,24***		0,601	38,92***

Megjegyzés: A béta együtthatók a végleges modellből származnak. N = 238 és 252.

*** $p < 0,001$; ** $p < 0,01$; * $p < 0,05$

Az eredmények azt mutatják, hogy az otthonnal való elégedettség mindkét nem esetében számos egyéb jellemzőtől függetlenül az étellel való elégedettség szignifikáns prediktora.

4. Megbeszélés

Tanulmányunk empirikus részében bemutattuk az Otthonnal való Elégedettség Skálát (SWHS), melyet a Diener-féle Étellel való Elégedettség Skála tételeinek átalakításával alkottunk meg. Az új kérdőív viszonylag erősen összefüggött az étellel való általános elégedettséggel, ugyanakkor az együttes főkomponens-elemzésben egyértelműen elkülönült a két konstruktum. Az otthonnal való elégedettség tehát semmiképpen nem tekinthető az általános elégedettséggel azonos konstruktumnak. A skála ezenkívül jó belső konzisztenciával rendelkezik, ami alkalmassá teszi további kutatásokban való felhasználásra.

Érdekes nemi különbséget találtunk a skálával kapott eredményekben: az étellel való elégedettséggel együtt elemezve a nőknél az otthon, a férfiaknál az általános elégedettség volt a vezető tényező az összvariancia magyarázatában. Emellett, ahogy említettük, mindkét nem esetében igazolódott, hogy az otthonnal való elégedettség az étellel való globális elégedettségnek sok egyéb tényezőtől független bejósolója.

A kutatás korlátai között megemlítjük, hogy a vizsgált minta viszonylag alacsony elemszámú volt, az adatok pedig önbeszámolókon alapulnak. Jelen vizsgálatunkat továbbá érdemes a későbbiekben kiegészíteni a teszt-reteszt megbízhatóság elemzésével, illetve annak feltárásával, hogy az otthonhoz mint szociofizikai térhez kapcsolódó értékelések időben hogyan függnék össze a konkrét mindennapi tapasztalatok változásaival. Az eredmények alapján mégis úgy véljük, hogy az SWHS érdekes és jól használható eszköz lehet olyan kutatásokban, ahol környezetpszichológiai vonatkozások és a lelki egészség és jóllét szempontjai együttesen jelennek meg. A továbbiakban megfontolandó az objektív (fizikai környezetre vonatkozó) és szubjektív-kapcsolati tényezők szerepének feltárása az otthonnal való elégedettség alakulásának hátterében.

Függelék

Az Otthonnal való Elégedettség Skála

Kérem, jelölje meg, hogy milyen mértékben ért egyet a felsorolt állításokkal!

	Egyáltalán nem értek egyet	Tökéletesen egyetértek											
	1	2	3	4	5	6	7						
1.	Otthonom szinte minden szempontból közel áll a tökéleteshez.						1	2	3	4	5	6	7
2.	Kitűnőek az otthonom kínáta körülményeim.						1	2	3	4	5	6	7
3.	Elégedett vagyok az otthonommal.						1	2	3	4	5	6	7
4.	Mind ez idáig meg tudtam valósítani az általam fontosnak tartott dolgokat az otthonomban.						1	2	3	4	5	6	7
5.	Ha új otthont készíthetnék, szinte semmit sem változtatnék meg a mostanihoz képest.						1	2	3	4	5	6	7

Irodalom

- Diener, E., Emmons, E.R., Larsen, R.J., & Griffin, S. (1985). The Satisfaction With Life Scale. *Journal of Personality Assessment*, 49(1), 71–75.
- Diener, E., Inglehart, R., & Tay, L. (2013). Theory and validity of life satisfaction scales. *Social Indicators Research*, 112, 497–527.
- Dúll, A. (1995). Az otthon környezetpszichológiai aspektusai. *Magyar Pszichológiai Szemle*, 35, 345–377.
- Dúll, A. (2006). Környezetpszichológia: szemlélet, elmélet és alkalmazás. In E. Bagdy, & S. Klein (szerk.), *Alkalmazott pszichológia* (160–187). Budapest: Edge 2000 Kiadó
- Dyck, I., Kontos, P., Angus, J., & McKeever, P. (2005). The home as a site for long-term care: Meanings and management of bodies and spaces. *Health and Place*, 11, 173–185.
- Hagerty, M. R., Cummins, R. A., Ferriss, A. L., Land, K., Michalos, A. C., Peterson, M., et al. (2001). Quality of life indexes for national policy: Review and agenda for research. *Social Indicators Research*, 55, 1–96.
- Heller, D., Watson, D., & Ilies, R. (2004). The role of person versus situation in life satisfaction: A critical examination. *Psychological Bulletin*, 130, 574–600.
- Hu, L., & Bentler, P.M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling*, 6, 1–55.
- Manzo, L.C. (2003). Beyond house and haven: Toward a revisioning of emotional relationships with places. *Journal of Environmental Psychology*, 23, 47–61.
- Manzo, L.C. (2005). For better or worse: Exploring multiple dimensions of place meaning. *Journal of Environmental Psychology*, 25, 67–86.
- Martos, T., & Konkoly Thege, B. (2012). Aki keres, és aki talál – az élet értelmessége keresésének és megélésének mérése az Élet Értelme Kérdőív magyar változatával. *Magyar Pszichológiai Szemle*, 67, 125–149.

- Martos, T., Sallay, V., Dészfalvi, J., Szabó, T., & Ittész, A. (2014). Az Élettel való Elégedettség Skála magyar változatának (SWLS-H) pszichometriai jellemzői. *Mentálhigiéné és Pszichoszomatika*, 15, 289–303.
- Martos, T., Sallay, V., Szabó, T., Lakatos, Cs., & Tóth-Vajna, R. (2014). A Kapcsolati Elégedettség Skála magyar változatának (RAS-H) pszichometriai jellemzői. *Mentálhigiéné és Pszichoszomatika*, 15, 245–258.
- O'Brien, L.V., Berry, H.L., & Hogan, A.E. (2012). The structure of psychological life satisfaction: Insights from farmers and a general community sample in Australia. *BMC Public Health*, 12, 976–987.
- Rojas, M. (2006). Life satisfaction and satisfaction in domains of life: Is it a simple relationship? *Journal of Happiness Studies*, 7, 467–497.
- Sallay, V., Martos, T., Földvári, M., Szabó, T., & Ittész, A. (2014). A Rosenberg Önértékelés Skála (RSES-H): alternatív fordítás, strukturális invariancia és validitás. *Mentálhigiéné és Pszichoszomatika*, 15, 259–275.
- Singley, D.B. (2005). *Longitudinal prediction of domain satisfaction and global life satisfaction: Test of a social cognitive model. Doctoral dissertation*. Maryland: University of Maryland

Köszönetnyilvánítás

A kézirat elkészítését az OTKA PD 105685 számú kutatási pályázat támogatta. Köszönettel tartozunk továbbá Ittész Andrásnak (Simmelweis Egyetem, Mentálhigiéné Intézet, Budapesti Corvinus Egyetem KeTK, Biometria és Agrárinformatika Tanszék) a konfirmatív faktorelemzés elkészítéséhez nyújtott támogatásáért.

Szerzői munkamegosztás

Sallay Viola: kérdőívalkotás, elméleti áttekintés, az eredmények bemutatása, értelmezése.
Martos Tamás: adatgyűjtés megtervezése és lebonyolítása, statisztikai számítások, módszertani leírás.

Development and psychometric properties of the Satisfaction with Home Scale

SALLAY, VIOLA – MARTOS, TAMÁS

Background: The socio-physical space of the home is a key domain with respect to personal well-being and satisfaction. Therefore, the examination of satisfaction with the home as a domain-specific characteristic may contribute to a better understanding of life satisfaction in general. *Aim:* We present the theoretical background and psychometric analysis of the Satisfaction with Home Scale (SWHS), a newly developed measure that was based on

Diener's Satisfaction with Life Scale. *Method:* In a cross-sectional questionnaire study of cohabiting and married couples ($N = 270$ couples; age: 39.8 ± 10.5 years for male and 37.6 ± 9.9 years for female respondents) satisfaction with home was assessed together with life satisfaction, meaning in life, and self-esteem. *Results:* Satisfaction with home and general life satisfaction were interrelated constructs ($r = 0.610$ and 0.552 for men and women, respectively); however, confirmatory factor analytic results showed that they possessed distinctive characters. Among sociodemographic factors, subjective financial status was the only significant predictor for SWHS ($\beta = 0.419$ and 0.557). Moreover, SWHS correlated with presence of meaning in life ($r = 0.197$ and 0.128), self-esteem ($r = 0.267$ and 0.268) and relationship satisfaction ($r = 0.369$ and 0.202) significantly. *Conclusions:* The Satisfaction with Home Scale is a reliable and valid measure of a unique dimension of general life satisfaction, that is, the satisfaction with the home. Therefore, as a domain-specific measure, it may be applied together with more general measures of positive mental health and become a useful tool for the research on this domain.

Keywords: satisfaction with home, satisfaction with life, environmental psychology, psychometric evaluation, reliability, validity